

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	magiszteri	Tagozat	nappali	Tanév/félév	2022/2023
Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	VI/11. félév

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	Esztétika
Назва навчальної дисципліни	Естетика
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Кафедра	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	035 Filológia. (035.07 Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	035 «Філологія» (035.07 Угорська мова та література)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 4 Előadás: 10 Szeminárium/gyakorlat: 20 Laboratóriumi munka: - Önálló munka: 90
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Лекції: 10 Семінарські/практичні заняття: 20 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 90
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Mádi Gabriella, doktorandusz, madi.gabriella@kmf.org.ua II. RFKMF Filológia Tanszék, Magyar tanszéki csoport, 202 terem.
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Маді Габрієлла Яношівна, аспірантка, madi.gabriella@kmf.org.ua ЗУІ ім. Ф. Ракоці II, кафедра філології, відділення угорської філології, зал 202.
A tantárgy előkövetelményei	A tantárgy a következő tárgyra épít:

<p>Пререквізити навчальної дисципліни</p>	<p>Bevezetés az irodalomtudományba Filozófia Irodalomelmélet</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>A tantárgy célja, hogy a hallgató eligazodjon az esztétikai gondolkodás legfontosabb kérdéseiben, dilemmáiban; megismerkedjen az alapvető esztétikai kategóriákkal</p> <p>Kialakítandó kompetenciák: az értő irodalomolvasás fejlesztése, az irodalmi műalkotások kritikai elemzése, a modern irodalomelméleti módszerek tudatos alkalmazása, a nemzeti hagyományhoz való viszony tudatosítása kisebbségi léthelyzetben, kritikai jellegű tájékozódás a szakirodalomban, a tananyagok, taneszközök kiválasztásának és felhasználásának a képessége.</p> <p>Főbb témakörök: Az esztétika tárgya és történeti meghatározása A filozófia, a művészetelmélet és az esztétika kapcsolata Az esztétikai tárgyak és az esztétikai alanyok A dolgok esztétikai és nem esztétikai minőségeinek viszonya Az esztétikum és az emberi érzékelés: a látás, a hallás és a belső érzékelés. Az esztétikum tartalmi alapvonásai. Az ember és a szabadság. Az értékminőségek körülhatárolása Az esztétikai ítélet. A jó és a rossz ízlés. Az esztétikum mint értékminőség. Értékrendek és kánonok. Esztétikai normák. Az esztétikai minőségek elméleti jellegzetességei A korlátozottság jelei: a rútság, a borzalmasság, az alantasság, a közönségesség. A leigázott szabadság jelei: a tragikum, az elégikusság. A leleplezett korlátozottság jelei: a komikum, a humorosság, az abszurditás, a tragikomikum. A korlátokat legyőző szabadság jelei: a diadalmasság, a felszabadultság Az esztétikai minősítések: a gúny, a humorosság, a szarkazmus, az irónia Az esztétikum a művészetben. A művésziesség ismérvei A művészetfajok értékalkazatai. Az autonóm művészet. Az alkalmazott művészet A műfajok rendszere A szépművészet. A szépművészet és a giccs. A művészi szépség korszerűsége. A szórakoztató művészet: az érdekesség, a kaland. Krimi, lektúr, a komikus és erotikus szórakoztatás A kritika lehetőségei a művészet terén</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A gyakorlati munkák során megszerezhető maximálisan 60 pont. A vizsgán megszerezhető 40 pont. • •A vizsgán három kérdésre kell válaszolni, melyek a következőket mérik fel: - az esztétika történetének ismeretét – 15 pont - az esztétika elméletének ismeretét —10 pont - szépirodalmi szövegek és társművészeti alkotások elemzésének képességét — 15 pont.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Google Classroom: Nappali tagozat/ денна: 7pen7ax Levelező tagozat/ заочна: lhtyodm</p>

дисципліни тощо)	
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Almási Miklós, <i>Anti-esztétika, Séták a művészetfilozófiák labirintusában</i>, Bp., Helikon Kiadó, 2003.</p> <p>Bacsó Béla, <i>Esztétika</i>, In: <i>Filozófia</i>, főszerkesztő Boros Gábor, Budapest, Akadémiai Kiadó, 2007, 1173-1179.</p> <p>Seregi Tamás, <i>Művészet és esztétika</i>, Szeged, Tiszatáj Könyvek, 2017.</p> <p>Cseke Ákos, <i>Középkor és esztétika</i>, Budapest Akadémia Kiadó, 2011.</p> <p>Hans-Georg Gadamer, <i>Igazság és módszer</i>, Budapest, Osiris Kiadó, 2003.</p> <p>Arisztotelész, <i>Poétika</i>, link: http://mek.oszk.hu/04100/04198/04198.htm</p> <p>Szerdahelyi István, <i>Bevezetés az esztétikába</i>, Budapest, Zsigmond Károly Főiskola, 2003, link: http://mek.oszk.hu/06300/06322/</p> <p>Bárány Tibor, <i>Szépirodalom vs. lektűr, Egy rossz fogalmi megkülönböztetésről</i>, Holmi, 2011/2., link: http://www.holmi.org/2011/02/barany-tibor-szepirodalom-vs-lektur</p> <p>Alexander Gottlieb Baumgarten, <i>Esztétika</i>, Budapest, Atlantisz Könyvkiadó, 2014., link: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_544_Baumgarten/adatok.html</p> <p>Immanuel Kant, <i>Az ítélőerő kritikája</i>, Budapest, Osiris Kiadó, 2003., link: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_kant_az_iteloero_kritikaja/adatok.html</p> <p>Seregi Tamás, <i>Művészet és kultúra</i>, Café Babel, 2013 (74. szám), 3-15., link: http://www.cafebabel.hu/szamok/valtas/seregi</p>